

CMU KM DAY 2024

60 ปี มช. ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม
สู่ Innovation University

CMU CHIANG MAI
UNIVERSITY

การพัฒนากรอบสมรรถนะพยาบาลเฉพาะทางหัวใจล้มเหลว

โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

DEVELOPMENT OF HEART FAILURE NURSES SPECIALIST

COMPETENCY FRAMEWORK

MAHARAJ NAKORN CHIANG MAI HOSPITAL

พว. สารภี ศรีโสภณ พว. อนงค อมฤตโกมล พว. ปาลีรัฐ โตไพบุลย และ พว.รุจิรัตน์ ผัดวัน
งานการพยาบาลผู้ป่วยอายุรศาสตร์ ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

CMU KM DAY 2024

60 ปี มช. ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม
สู่ Innovation University

CMU CHIANG MAI
UNIVERSITY

การพัฒนารอบสมรรถนะพยาบาลเฉพาะทางหัวใจล้มเหลว โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

1. แนวปฏิบัติที่ดีในด้าน การพัฒนาสมรรถนะเฉพาะทางสำหรับพยาบาล

2. บทนำและความสำคัญ

ภาวะหัวใจล้มเหลวเป็นปัญหาสุขภาพที่สำคัญของประเทศเนื่องจากผู้ป่วยมักจะเกิดอาการหัวใจล้มเหลวกำเริบ ทำให้ต้องกลับเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลบ่อยครั้ง และพบอัตราการเสียชีวิตซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อทั้งผู้ป่วย สมาชิกในครอบครัว ผู้ดูแล จึงต้องเน้นการดูแลอย่างต่อเนื่องที่ทำให้ผู้ป่วยมีอาการคงที่โดยไม่กลับเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลบ่อย การให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษา การทำให้ผู้ป่วยปฏิบัติตามแผนการรักษา และการวางแผนการจำหน่าย การดูแลต่อเนื่องเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การรักษามีประสิทธิภาพ ดังกล่าว **จำเป็นต้องมีการดูแลร่วมกันจากหลายสาขาวิชาชีพ**

พยาบาลต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถจัดการกับปัญหาและตอบสนองความต้องการของผู้ป่วยและผู้ดูแลได้อย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการพัฒนาสมรรถนะที่เป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของพยาบาลแต่ละบุคคลเพื่อเป็นไปตามที่องค์กรกำหนดมีความสำคัญต่อการเป็นองค์กรคุณภาพ จะส่งผลให้พยาบาลทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลให้องค์กรหรือหน่วยงานบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

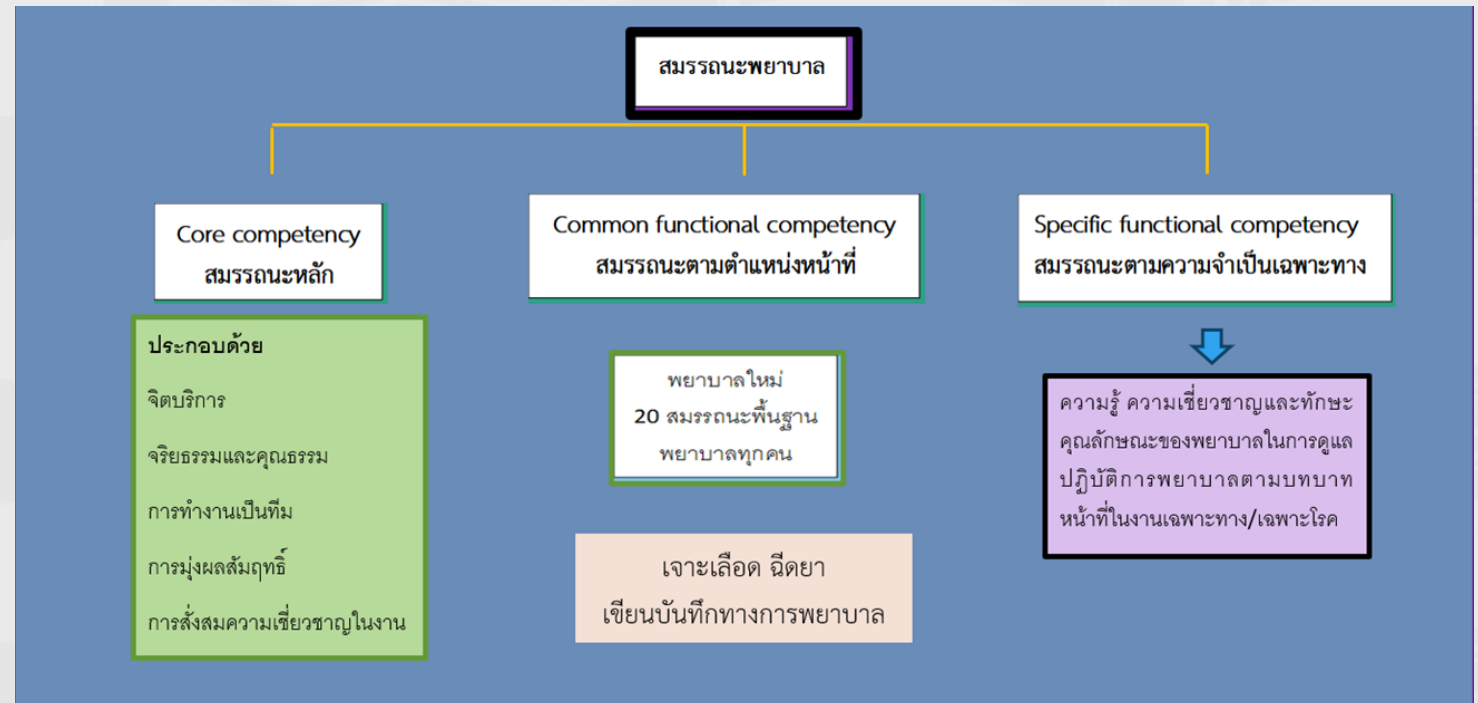

การพัฒนารอบสมรรถนะพยาบาลเฉพาะทางหัวใจล้มเหลว โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

3.วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารอบสมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงถึงบทบาท หน้าที่ของพยาบาลตามรอบสมรรถนะพยาบาลเฉพาะทางที่ดูแลผู้ป่วยหัวใจล้มเหลวโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

4.ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- กรอบสมรรถนะ หมายถึง รายการของสมรรถนะที่จำเป็นต่อการทำงานเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพตามลักษณะงานที่เฉพาะเจาะจงในองค์กร (Marrelli,et al)

CMU KM DAY 2024

60 ปี มช. ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม
สู่ Innovation University

CMU CHIANG MAI
UNIVERSITY

การพัฒนารอบสมรรถนะพยาบาลเฉพาะทางหัวใจล้มเหลว โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

5.วิธีการ/กระบวนการ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (developmental research) โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน มีนาคม 2564 ถึงเดือนสิงหาคม 2564 (ตีพิมพ์ 2566) โดยแบ่งขั้นตอนดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

1. ดำเนินการพัฒนารอบสมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะพยาบาลเฉพาะทางที่ดูแลผู้ป่วยหัวใจล้มเหลว (ฉบับร่าง) โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ โดย ประยุกต์ใช้กลยุทธ์การพัฒนารอบสมรรถนะของ **Marrelli, et al.⁶** ซึ่งนำมาใช้ 5 ขั้นตอน
2. นำกรอบสมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะ(ฉบับร่าง) มาตรวจสอบความตรงของเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้วิจัยคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิตามเกณฑ์ รวมทั้งหมดจำนวน 5 ท่าน

5.วิธีการ/กระบวนการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้เป็นอาจารย์แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการดูแลผู้ป่วยหัวใจล้มเหลว จำนวน 2 ท่าน พยาบาลผู้เชี่ยวชาญด้านการดูแลผู้ป่วยหัวใจล้มเหลว จำนวน 2 ท่าน อาจารย์พยาบาลผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาสมรรถนะพยาบาลจำนวน 1 ท่าน โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ได้แก่

- 1) แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
- 2) กรอบสมรรถนะพยาบาลและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะพยาบาลเฉพาะทางที่ดูแลผู้ป่วยหัวใจล้มเหลวฉบับร่าง ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยประยุกต์ใช้กลยุทธ์การพัฒนากรอบสมรรถนะของ Marrelli,et al.⁶ และจากการทบทวนวรรณกรรม ประกอบด้วยสมรรถนะ 12 ด้าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ภายหลังจากที่โครงการผ่านการอนุมัติ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของคณะแพทยศาสตร์ และได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ แล้ว

- 1) ผู้วิจัยส่งหนังสือ ให้กับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการวิจัย ขอความร่วมมือ ในการทำวิจัย และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2) ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้ทรงคุณวุฒิขออนุญาต ให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบหาค่าความตรงของเนื้อหากรอบสมรรถนะแต่ละด้านที่มีพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะเป็นรายชื่อ

5.วิธีการ/กระบวนการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

- นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และการทบทวนวรรณกรรมมากำหนดเป็นกรอบสมรรถนะและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะฉบับร่าง
- นำข้อมูลระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้มาจากการตรวจสอบความตรงกรอบสมรรถนะ นำมาคำนวณหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหารายชื่อโดยหาสัดส่วนของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็นตรงกันของข้อคำถามแต่ละข้อเกณฑ์การยอมรับ ค่า I-CVI ของพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถเป็นรายชื่อเท่ากับ 1.00^{14}
และพิจารณานำรายการสมรรถนะ ข้อที่มีค่า I-CVI ต่ำกว่า 1 คือมีคะแนน 0.60-0.80 นำไป ปรับตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา หากมีความเห็นตรงกันร้อยละ 100 ว่าเป็นสมรรถนะที่จำเป็นผู้วิจัยจะคงรายการสมรรถนะนั้นไว้ กำหนดเป็นกรอบสมรรถนะพยาบาลที่ดูแลผู้ป่วยหัวใจล้มเหลว โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

	กรอบสมรรถนะ	ค่า CVI
	ยาใหม่สำหรับผู้ป่วยหัวใจล้มเหลวอื่นๆ	0.80 (1.00)*
	การให้คำแนะนำผู้ป่วยให้มีความรู้สามารถดูแลตนเองได้	1.00
	การดูแลผู้ป่วยที่ต้องใส่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไฟฟ้าหัวใจ	1.00
	การดูแลผู้ป่วยเมื่อต้องทำการรักษาด้วยการปลูกถ่ายหัวใจและการดูแลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องพยุงการทำงานของหัวใจ เบื้องต้น	0.60 (1.00) *
	การดูแลผู้ป่วยในระยะสุดท้ายของชีวิต	1.00

CMU KM DAY 2024

60 ปี มช. ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม
สู่ Innovation University

CMU CHIANG MAI
UNIVERSITY

การพัฒนารอบสมรรถนะพยาบาลเฉพาะทางหัวใจล้มเหลว โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

ผลการวิจัย

- ได้กรอบสมรรถนะทั้งหมด 12 ด้าน โดยมีพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะ 138 ข้อ
- พบว่ากรอบสมรรถนะหลายด้านมี**ความสอดคล้อง**กับกรอบสมรรถนะพยาบาลเฉพาะทางหัวใจล้มเหลวในต่างประเทศ เช่น สมรรถนะด้านการซักประวัติผู้ป่วย เพื่อประเมินปัญหา สมรรถนะด้านดูแลผู้ป่วยให้ได้รับการตรวจวินิจฉัยตามมาตรฐานอย่างเหมาะสม สมรรถนะด้านดูแลให้ผู้ป่วยได้รับการรักษา การปรับยาอย่างเหมาะสม สมรรถนะด้านประเมินปัญหาด้านจิตใจ อารมณ์ สังคมและจิตวิญญาณ สมรรถนะด้านการดูแลผู้ป่วยที่ต้องใส่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไฟฟ้าหัวใจ สมรรถนะด้านการดูแลผู้ป่วยเมื่อต้องทำการรักษาด้วยการปลูกถ่ายหัวใจและการดูแลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องพยุงการทำงานของหัวใจ
- **ซึ่งมีเพียงสมรรถนะสองด้านที่มีความแตกต่างกันได้แก่** สมรรถนะด้านการดูแลและจัดการปัญหาตามอาการผู้ป่วย และสมรรถนะด้านการให้คำแนะนำผู้ป่วยให้มีความรู้สามารถดูแลตนเองได้ ทั้งนี้เนื่องจากปัจจัยทางด้านสังคม วัฒนธรรมการรับรู้ภาวะสุขภาพ การดูแลตนเอง ตลอดจนความสามารถเข้าถึงสื่อต่าง ๆ ทางด้านสุขภาพของต่างประเทศ

CMU KM DAY 2024

60 ปี มช. ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม
สู่ Innovation University

CMU CHIANG MAI
UNIVERSITY

การพัฒนากอบสมรรถนะพยาบาลเฉพาะทางหัวใจล้มเหลว โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

Development of Heart Failure Nurses Specialist Competency Framework

Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital

ประโยชน์หรือคุณค่างาน

การดูแลรักษาพยาบาลผู้ป่วยที่ซับซ้อน พยาบาลจะต้องมีความรู้
ความสามารถเฉพาะทาง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือประเมิน
สมรรถนะพยาบาล เพื่อวางแผนพัฒนาสมรรถนะพยาบาลได้
ครอบคลุม ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

การพัฒนากรอบสมรรถนะพยาบาลเฉพาะทางหัวใจล้มเหลว โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

Development of Heart Failure Nurses Specialist Competency Framework

Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital

7.แผนการดำเนินงาน / การนำไปใช้

แผนการดำเนินงาน คือการนำกรอบสมรรถนะพยาบาลเฉพาะทางดูแลผู้ป่วยหัวใจล้มเหลวมาเป็นเครื่องมือสำหรับประเมินสมรรถนะพยาบาลที่ดูแลผู้ป่วยหัวใจล้มเหลว และนำผลการประเมินที่ได้มาจัดทำแผนพัฒนาเพิ่มสมรรถนะพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยหัวใจล้มเหลวเป็นรายด้านได้อย่างชัดเจน

ตัวอย่าง สมรรถนะและมีพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะ

2. การประเมินสัญญาณชีพ อาการผู้ป่วย ระบบการไหลเวียนโลหิต และระบบการหายใจ

2.1 สามารถประเมินสภาพร่างกายทั่วไปของผู้ป่วย

2.2 สามารถวิเคราะห์ความผิดปกติของสัญญาณชีพและระบบการไหลเวียนโลหิต

2.3 สามารถวิเคราะห์ความผิดปกติของระบบการหายใจ

2.4 สามารถบันทึกผลการประเมินระบบหัวใจและหลอดเลือด

2.5 สามารถสังเกตอาการและอาการแสดงของภาวะน้ำเกิน

2.6 สามารถสังเกตอาการและอาการแสดงของภาวะขาดน้ำ

2.7 สามารถสังเกตอาการและอาการแสดงของภาวะ low cardiac output

2.8 สามารถประเมินความสามารถในการทำกิจกรรม (Functional classification) โดยใช้ New York Heart Association (NYHA)

CMU KM DAY 2024

60 ปี มช. ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม
สู่ Innovation University

CMU CHIANG MAI
UNIVERSITY

Thank you

